

ուածքներ եղած են մերձաւոր Արեւելքի եւ Հայաստանի մէջ թ-ժԱ. դար, եւ նոյն իսկ հարաւային Եւրոպայի, Լոմպարտիոյ մէջ ժԱ-ժԲ դար:

Այս պարագան, աննկատ չ'անցնիր Օկիոթ Շուաղիէն, որ թէեւ կը յիշէ զարմանքով Հայրատի ջիւերը, սակայն չի խորացներ իր քննութիւնը: Ստեր-չիովսկի ալ, պահ մը հայկական աղեղախուրձերուն վրայ կենալէ եւ զանոնք նոյն իսկ Գոթականներու նախատիպը նկատելու իմաստուն եւ լուսաւոր մտա-ծումը ունենալէն վերջ, կը շեղի իր պրապտումներու ճամբէն, որովհետեւ թո-րամանեանէ եկած ներշնչումէն զուրկ է: Ան այժմ հիւսիս կ'երթայ, փայ-տաշէն ոճերու մէջ փնտուելու Գոթական ջիւին նախատիպը. առանց նկատելու, թէ աղեղախուրձերու յլացումը միայն ու միայն կրնար տալ, քարի նար-տարապետութիւնը: Ինչո՞ւ. որովհետեւ քարով տրուած ճարտարապետական խնդրի մը լուծումը միայն կրնար նման շինուածածեւի մը յանդիլ:

Պալթրուշայթիս, որուն կատարած պրապտումները Հայաստանի մէջ, թան-կագին աշխատութիւն մը կը կազմէն, վստահաբար կը տեսնէ Գոթական աղե-ղախուրձին նախատիպը՝ հայկական շինուածածեւին մէջ. սակայն, կարծէք իրեն կը պակսի բան մը, վճռական ըլլալու համար իր տեսակէտին մէջ, այդ բանը ինքը կը կոչէ վաւերաթուղթեր (document):

Ֆոսիյեօն՝ որ յայտնապէս աղդուած է Պալթրուշայթիսի աշխատութիւն-ներէն եւ զարմանալի բաղդատութիւններէն, կը զրէ իր «Արեւետեան Արուեստ» գրքին մէջ. «Թերեւս պէտք է աւելի ուշադիր ըլլալ արեւելեան քրիստոնէու-թեան շինարուեստին, Հայաստանի եւ Վրաստանի շինութիւններուն....: Աղեղախուրձը որմնադիրի հնարք մըն է, եւ անիկա որպէս կազմական մաս յղացուեցաւ: Եւ անոր գեղեցկագիտական կարելութիւններէն Հայաստան հանեց նշանաւոր բաժին մը»:

Միւս կոզմէ՝ է. Լամպէր⁽²⁾ ալ կ'ընդունի, թէ խաչաձեւուած աղեղներու դրութիւնը հայկական ինքնայատուկ շինութիւն մըն է:

Նոյն իսկ Պօտ-Պօվի, Ժընչվի Գեղարուեստից Վարժարանի քաջածանօթ տնօրէնը, կը զգայ թէ Գոթական ջիւը հայկականէն կը սերի:

Բոլոր այս հեղինակները թէեւ բնազդաբար կը զգան այն կապերը, որոնք կան Գոթական եւ Հայկական աղեղախուրձերու միջեւ, սակայն չեն գտներ ճշգրիտ բացատրութիւնը այս շինուածածեւին ծնունդին. կամ աւելի ճիշտ, չեն ուզեր զայն բանաձեւել աղատ ու համարձակ կերպով: Ի՞նչ է որ զիրենք կ'արգիլէ: Թերեւս մեր ժողովուրդին շատ փոքրաթիւ ըլլալը, արհա-մարհելի քանակութիւն մը, ազգայնական թթու այս ըլլանին համար:

Զեմ կարծեր թէ վերը յիշած յարդելի հեղինակութիւնները տարուին նման փոքրիկ հաշիւներէ: Եւ վստահ եմ, որ ուշ կամ կանուխ, վերջնականապէս պիտի հաստատուի Հայկական կամարին իրական գերը որպէս նախատիպ:

Բայց մինչ այդ շարունակենք մեր պրապտումները:

(շարունակելի)

Ա. ՃԵՎԱՀԻԹ ՃԵԱՆ
Ճարտարագէտ

(2) E. Lambert: Les premières voûtes nervées françaises et les origines de la croisée d'ogives.

ՆՈՒԱԳՈՂ ՀՐԵՇԱԿՆԵՐ

ՆԿԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՍԷՋ

○

Ճիթ եւ ՃԾ Սաղմոսներուն մէջ զԱս-
տուած օրհնաբաննելու կը հրաւիրուին եր-
գերով, նուաղարաններով ու պարերով՝
բոլոր արարածները, ուստի նաեւ Հրեշ-
տակները:

Ասոնք, սակայն, քրիստոնէական գեղ-
արուեստին մէջ կը ստանձնեն այդպիսի
ծառայութիւն մը՝ ԺԴ. դարու մօտերը:
Առաջ, վերջին դաստատանը ներկայացնող
նկարներուն մէջ՝ փողեր հնչեցնելու պաշ-
տօնը միայն ունէին:

Իրենց առաջին երգը կը նշմարուի Քրիս-
տոսի Ծննդեան տեսլարաններուն մէջ:
Լուինի⁽¹⁾ խրձիթի ծածքին տակ հինգ
Հրեշտակներու խումը մը զետեղած է ա-
նոնցմէ, ոմանք՝ ծնրադիր, ուրիշներ ամ-
պերու վրայ՝ կանգուն՝ ձեռքերնին ժա-
պաւէն մ'ունին, որուն վրայ զրուած է
«Փառք ի բարձունս»ը: Ճիովաննի Սփա-
նիա⁽²⁾ երբեակ խումը մը միայն վրած է
ամպերու վրայ՝ կանգուն՝ խրձիթին զը-
լումիը. նոյնպէս իրենք ժապաւէն մը բը-
նած են, վրան միեւնոյն զրութեամբ:
Արպերթինելլի⁽³⁾ կէս մը կը ծածկէ իր
երեքները, որոնք ժապաւէնն աւելի լայն
ցուցատախտակ մը բռնած են:

Հրեշտակներուն երկորդ երգը արձա-
նալը առաջ է Աստուածայայնութեան նը-
կարներուն մէջ: Լուինոյ հոն կը կանած է
նկարին իր հնդեակի խումբը,
սակայն հրեշտակիները ամպերու բակի
մը մէջտեղը կանգուն կեցած են⁽⁴⁾, մինչ-
մեռ կիրաւանայոյ պատկերացնող⁽⁵⁾ ա-
ղեւ կիրաւանայոյ շորած է խրձիթի վրան
նոնցմէ չորսեր շարած է խրձիթի վրան
ճակատին (frontone), որոնք դլանաձեւ բաց
թուղթ մը բռնած են, ուր կայ գրութիւնը
երաժշտական խազերով:

Երբեմն երգիչներու խումբին կ'ընկե-

րակցին տաւիլ եւ վին (vinto) նուազողներ, ինչպէս Ֆիորենցոյ տի Լորենցոյի նկա-
րին⁽⁶⁾ եւ Փիերոյ տելլա Ֆրանչեսկայի⁽⁷⁾
մուուրին մէջ. եւ կամ անոնց ընկերներու
դաս մը, որոնք բոլորածեւ կը պարեն
խրձիթին վրայ, ինչպէս Պոթթիչելլի Յի-
սուածի Ծննդեան⁽⁸⁾ եւ Անթոնիոյ Խոսսե-
լինոյի⁽⁹⁾ գծած պատկերներուն մէջ կան:

Ըստած է արդէն, որ Հրեշտակները կը
ներկայացնեն Տիրամօր փոխան ու թա-
գադութեան յաղթական հանդէսները:
Պէտք է աւելցնել հոն, որ անոնցմէ շա-
տերը հոն կը մասնակցին ճայնական եւ
գործիական երաժշտութեամբ՝ նոյն օր-
ուան տօնին ծիսական բացատրութեան
համաձայն, թէ Գովութեամբ կ'օրհնա-
րանն զԱստուած»:

1400ի պատկերները կը բաժնեն Հրեշ-
տակներու երկու հաւասար խումբեր՝ փա-
ռաւորեալ Կուսին երկու կողմերը, որոնք
կը նուազեն նոյն ժամանակի յատուկ
երաժտական նուաղարաններ, ինչպէս
տակի, վին, մեծ ջութեալ (viola) եւ թմբիկ
(tamburello): Փերումինոյ զանոնք ամպե-
րուն վրայ կը դնէ կանգուն, զուրս այն
պակէն (mandorla): որ իր մէջ առած է
վերափոխեալ Կոյսը⁽¹⁰⁾. այդպէս կը կնած
է զանոնք Քրիստոսի Համբարձման նկա-
րին մէջն ալ⁽¹¹⁾:

(1) Գոմոյի մայր եկեղեցի:

(2) Վատիկանեան Պատկերասաւաչ:

(3) Ուֆից Ֆիերէնցէի:

(4) Արբալայը Սարոնոյի:

(5) Սանդա Մարիա տէյլի Իննոչենթի, Յի-
բէնցէ:

(6) Պատկերասաւաչ Փերումիայի:

(7) Ազգային թանգարան Լոնտրայի:

(8) Ազգային թանգարան Լոնտրայի:

(9) Եկեղեցի Մոնթոլլեթոյի, Նափուի:

(10) Ուֆից Ֆիերէնցէի:

(11) Պորկոյ Սանսեփութեայ:

Լուինի Միլանու իր Փոխման նկարին մէջ⁽¹²⁾ անոնցմէ զբած է՝ վերևու երկու Հրեշտակներ բերաննին փողերով. երկու ուրիշներ ալ՝ վարը՝ վին կը նուագեն: Ուափայէլ թագաղարդ Տիրուհոյն նկարին մէջ⁽¹³⁾ կը տարածէ զանոնք մէկ դժի վրայ՝ կանգուն՝ ամպերուն մէջ. երկուքը՝ մեծ ջութակով, մէկը՝ տաւիղով, միւսն ալ թմբիկով:

Այս կերպը ուրիշէ մը կանխուած է՝ բաղմաթիւ Հրեշտակներու խաղով մը, որոնք

գահին չուրջ կարգադրուած են, այսինքն անոր երկու կողմերն ու ստորոտը, կաղմելով խումբեր նուազածուներու եւ խումբեր առջնթերականերու Անձելիքոյի կերարկածին նման: Ֆիրենցէի թագաղարութեան պատկերին մէջ⁽¹⁴⁾՝ վերը՝ երկար փողեր, կարճ փողեր, սրինգներ եւ վիներ կը նուազեն. իսկ վարը՝ չորս Հրեշտակները՝ տաւիղ եւ երգեհոն: Լուվրի նկարին մէջ միմիայն երկու դասերը՝ վերը՝ գահին երկու կողմերը կը նուազեն զանազան փողեր ու վիներ. Ս. Մարկոսի գանձանը-կարին (pala) մէջ⁽¹⁵⁾ նուազածուները չորսի կը վերածուին, երկուքը սրինգով եւ երկուքը վինով, վասն զի միւս Հրեշտակները՝ զանազան պաշտօններով զբաղած են:

1400ի կամ 1500ի պատկերներուն մէջ սովորութիւն եղած է զնել - նուազարաններ զարնելու դիրքով - մէկ կամ աւելի Հրեշտակներ խարսիին վրայ այն զահոյ-քին՝ որու վրայ բազմած կը ներկայանայ «Տիրամայրը գրկած իր մանուկը»: Սակայն այս զուարթութեան ու բանաստեղծութեան երեւումը կը տկարացնէ 1300ի մէջ՝ նոյնօրինակ որմանկարուած կամ նկարուած պատկերներուլուրջ գիրքը, ուր հազիւ ան կը գտնուի, օրինակի համար Պեռնարոյ Տատիի վեհութիւնը Ֆիրենցէի Ուֆիցիոին մէջ:

Կը դիտենք վերածնութեան պատկերներու օրինակները: Միակ Հրեշտակիկը ձիամ-պելինոյի⁽¹⁶⁾ եւ Լանինոյի⁽¹⁷⁾ կը նուազէ մեծ ջութակ: Ալվիզէ Վիվարինիի Հրեշտակիկը⁽¹⁸⁾, ինչպէս նաեւ Մարքոյ Մար-ցիալէի⁽¹⁹⁾, Ֆրա Պարթումէոյ տելլա-

Փորթայի⁽²⁰⁾ եւ Լուինիինը⁽²¹⁾ կը նուազէ վին. ընդհակառակն Ռոմանինոյինը⁽²²⁾ կը նուազէ թմբիկ, իսկ կառաէտէնցիոյ Ֆերարիի Հրեշտակը՝ տաւիղով⁽²³⁾:

Անձելիքոյ կ'ախորժի կրկնակ խումբը⁽²⁴⁾, որ երգեհոնը մէկուն կու տայ, վին ալ՝ միւսին: Ճիշտ Պաթթիսթա Զիմա⁽²⁵⁾ եւ Պարթումէոյ Մոնթանիա⁽²⁶⁾ կը սիրեն վինը աջակողմեան Հրեշտակին յահնձնել, մեծ ջութակն ալ՝ ձախակողմեան:

Ճիրուամոյ տաի Լիսլի կը նախընտրէ երբեակ խումբը. կեղրոնի Հրեշտակը կ'երդէ խաղաղուած գրքի մը վրայէն, միւս երկուքն ալ՝ անոր կ'ընկերակցին վիներով⁽²⁷⁾:

Պարթումէոյ Մոնթանիա եւս մեղի կու տայ երբեակ խումբի մը օրինակը. Հրեշտակները զետեղուած են բրդաձեւ. զագաթինը՝ մեծ ջութակ կը նուազէ, ստորին երկուքն ալ՝ վին:

Ժամանակը հետզհետէ կը բազմացնէ 4-է աւելի նուազածուներու թիւը, նուազիումը (= concerto) զաղափարը զարդացնելու աստիճան: Լորենցոյ Վենեցիանոյի մէջ կը տեսնենք դեռ քառեակի խումբը. Երկուքը կանգուն են ու բերաննին սրինգով, միւս երկուքը՝ նստած զահուն պատուանդանին վրայ՝ վեր բռնած են երգեհոնին ստեղնաշարն ու եղէները. բայց կուիտոյ Ռէնիի մէջ⁽²⁸⁾ արդէն նուազախումբի հասած է, ուր աւելցած են ծանօթ

(12) Սան Մատորիցիոյ:

(13) Վատիկանիան Պատկերասրահ:

(14) Ուֆիցիո:

(15) Ի Ֆիրենցէ:

(16) Ս. Զաքարիա, Վենետիկ:

(17) Թանգարան Քուէքի:

(18) Ս. Փրկիչ, Վենետիկ:

(19) Ազգային Թանգարան Լոնտրայի:

(20) Մայր Եկեղեցի Լուքայի:

(21) Գրերա, Միան:

(22) Քաղաքական Թանգարան Փատուայի:

(23) Պատկերասրահ Թորինոյի:

(24) Նիւ Եորք:

(25) Թանգարան Վենետիկ:

(26) Սանդա Մարիա ին Վանդայ, Փատուա:

(27) Ազգային Թանգարան Լոնտրայի եւ Ս.

Գորդ Վենետիկ:

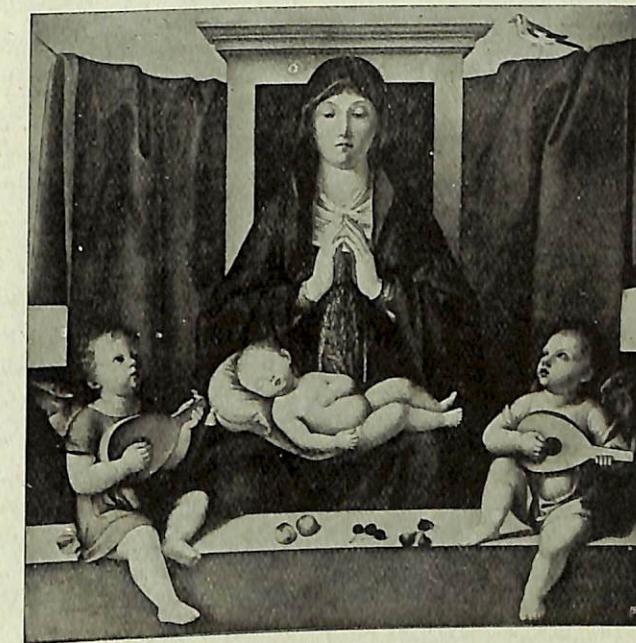
(28) Ս. Գրիգոր, Հռոմ:

նուազարաններուն վրայ փողերը եւ ջութակները:

Նաեւ Սուլբերը պատիւ ունին երկնային նուազածու Հրեշտակներէն փառաւորութիւն գտնել: Ֆիլիփինոյին նկարին մէջ⁽²⁹⁾ Ս. Ֆրանչեսկոյի զբանը կանգնած է կանակա Սեպաստիանոյ Քոնքա: Եւ կամ նատած կը համաձայնեցնէ իր նախաղաշնիկա մը սարքելու պէս. այսպէս նկարած է զանիկա Սեպաստիանոյ Քոնքա: Եւ կամ նատած ամբոխն կը գարնայն գաման ամբոխն ալ յափշտակուած՝ զանազան նուազարաններու վրայ. Ակոսթինոյ տի

ներէ ընկերացած, որոնք կ'երգեն ու գործիք կը զարնեն, զրեթէ նուազահանդէս մը սարքելու պէս. այսպէս նկարած է զանիկա Սեպաստիանոյ Քոնքա: Եւ կամ նատած ամբոխն կը համաձայնեցնէ իր նախաղաշնիկա մը սարքելու պէս. այսպէս նկարած է զանիկա Սեպաստիանոյ Քոնքա: Եւ կամ նատած ամբոխն կը գարնայն գաման ամբոխն ալ յափշտակուած՝ զանազան նուազարաններու վրայ. Ակոսթինոյ տի

Գիտէ ամէն ոք Անձելիքոյի եռափեղ-

Giovanni
Bellini
La Madonna
degli Angeli

Ճանաչուան
Պելլան
Հրեշտակները
Տիրամայրը

Տուչիոյի խորաքանդակին «Սուլբ Պերնարտինոյ վառքի մէջ»⁽³⁰⁾ պատուասիրուած է երկուստեք չորս Հրեշտակներու դոյլ խումբերէ, որոնք նուազահանդէս կը դոյլ խումբերէ, որոնք նուազահանդէս կը դոյլ խումբերէն բործիներով: Ս. Կողարքեն փչողական գործիներով: Ս. Կողարքեն փչողական գործիներով: Վենեցիանի գանձանկարին դարտոյ տէլ Փորտէնոնէի գանձանկարին մէջ Հրեշտակիներ զահին մէջ Հրեշտակները զետեղնաշարն ու եղէները. բայց կուիտոյ Ռէնիի մէջ⁽²⁸⁾ արդէն նուազախումբի հասած է, ուր աւելցած են ծանօթ

կան նկարը (trittico) Տիրամայրն ու Մանուկը⁽³⁴⁾, որուն շրջանակը զարդարուած է տասը նուազածու եւ երկու երկրպագու Հրեշտակներէ. անոր զոյներու եւ արտայայտութեան փափկութիւնը՝ զեղեցկութեամբ կը դերազանցէ քան զուրիներունը:

Ակնարկս է Մելոցցոյ տի Ֆորլիի նուա-

(29) Ազգային Թանգարան Լոնտրայի:
(30) Համանուն եկեղեցի, Փերուձիա:
(31) Մոնիքիսիփիոյ տի Փորտէնոնէ:
(32) Պրելա, Միան:
(33) Նկար Օրացիոյ ձենթիւեռքի:
(34) Ուֆիցիո Ֆիրենցէի:

գող Հրեշտակներու մասին⁽³⁵⁾, որոնք թէեւ գեղեցիկ՝ բայց Անձելիքոյի նկարածներէն քիչ հոգեւոր են: Նոյնը կ'ըսեմ նաեւ Տոնաթելլոյի պարողներուն նկատմամբ⁽³⁶⁾, որոնք թէպէտ թեւերով օժտված են՝ սակայն կը նմանին հեթանոս ոդիներու (genietti). ու կը պարեն անսանձ, ինչ որ պիտի չյարմարէին Արքայութեան Հրեշտակներուն: Կ'ակնարկեմ նաեւ ձիուղեփիէ Զեղարիի այս նկարները⁽³⁷⁾, ուր անոնք ձեռքի տուած կը պարեն՝ ինչպէս շուրջպարի մէջ:

Վերոյիշեալ շողացայտները (gloria) առարկայ ունեցան նախ զԱստուած, ապա Սուրբերը: Անկէ գեղեցիկ օրինակ մը տուաւ 1500եան արուեստագէտ մը Կառտենցիոյ Ֆերարի՝ Սարոնոյի Արքավայրին գմբեթին մէջ տամկանկարելով Հօր Աստուծոյ փառքը: Սփռուած են Անոր կեդրոնեան դիմագիծին շուրջ՝ դէպի վար՝ չորս պարունակներ Հրեշտակներու, առաջիններուն մէջ՝ տղայ, երկրորդներուն մէջ՝ չափահաս. անոնք՝ երկրպագութեան, ասոնք՝ երգի եւ նուազածութեան հետ են: Վրան՝ երգիչ խումբերը դրուած են, վար՝ նուազածուները, ասոնք ալ իրենց կարգին կը միանան իրարու՝ ըստ իրենց դործածած նուազարաններու տեսակին, որոնք են բաղխողական, չփողական, կտողական (a pizzico) եւ փչողական: Եթէ վերի բոլորակին Հրեշտակիկները գրեթէ պարի ոիթմով մը գետեղուած ըլլային՝ անկէ ներդաշնակութիւն ձեռք պիտի բերուէր: Ամէն պարագայի մէջ, այս շողացայտը իր տեսակին մէջ ամէնչն գեղեցիկ արտայայտութիւնն է:

Ոչ թէ պարի համեստութիւնը՝ այլ մի միայն յղացումի ներդաշնակութիւնն է որ կը կանոնաւորէ Քորրեճիոյի գմբեթին մէջ⁽³⁸⁾ Հրեշտակներու կերպը. անոնք ամպերու պարունակներուն մէջ Ս. Կուսի

վերելքին կ'ընկերեն երաժշտութեամբ սրինդներու, գալարափողերու (corni), ծնծղաներու, թաւջութակներու եւ ուրիշ նուազարաններու: Մոնքալոյ, նուազյանդուղն քան Քորրեճիոյ, կը նկարէ իր նուազածու եւ երգիչ Հրեշտակները Ս. Վիթթորէ Միլանու գմբեթին ձեղունաղարդերուն (lacunari) մէջ: Երաժիշտ Հրեշտակներու ընդելուզումը կը ստեղծէ ներդաշնակ ճարտարապետութիւն մը, բայց կը վնասէ նուազախումբի ներդաշնակութեան, ինչ որ ձիովաննի Օտացցի⁽³⁹⁾ զանց կ'ընէ Ան. Յզութեան պատկերի շողացայտին մէջ, եւ անոր տեղ կը դնէ լարաւոր գործիներու, ինչպէս ջութակի եւ թաւջութակի զուգերգ մը, որ մեզի կը յիշեցնէ «աենեկի երաժտութիւն», ոչ դահլիճի երաժշտութիւն:

Նուազող Հրեշտակներ չկան հետեւեալ գործերու շողացայտներուն մէջ՝ որոնք են. Պաչիչոյի Յիսուսի անուան յաղթանակը⁽⁴⁰⁾, Թինթորետոյի արքայութիւնը⁽⁴¹⁾ Անտրէա Փոցցոյի Ս. Իդաստիոսի յաղթանակը⁽⁴²⁾, Թիէկիոլոյի Ս. Տոմենիքոյի յաղթանակը⁽⁴³⁾, Թիէկիոլոյի Լորետոյի Ս. Տան փոխագութիւնը⁽⁴⁴⁾:

Թրգմ. Իտ. է Հ. Ղ. Տ.

Ճ. Պետրովի

(35) Վատիկանեան Պատկերասրահ:

(36) Մայր Եկեղեցի Ֆիբրչնցէի:

(37) Ազգային թանգարան Նախուիի:

(38) Մայր Եկեղեցի Փարմայի:

(39) Սանդա Մարիա տէլլ'օրթոյ, Հռոմ:

(40) Համանուն Եկեղեցի, Հռոմ:

(41) Դքսական Պալատ, Վենետիկ:

(42) Համանուն Եկեղեցի, Հռոմ:

(43) Յիսուսի անուն Եկեղեցի, Վենետիկ:

(44) Սքալցիներու Եկեղեցի, Վենետիկ: - (Գերահոչակ պատկերահանիս այդ գործը մեծ պատերազմի ժամանակ թշնամի ուումբի մը զոհ եղաւ. անոր փոխանակեց Հոն իտալ. ակաղեմական կթթորէ Թիթոյի մէկ յասուկ նկարը, որ կը ներկայացնէ «Ս. Կուսին Աստուածայրութեան յաղթանակը» - Եփեսոսի Ս. Ժողով: - Ծանօթ. Հ. Ղ. Տ.):

ԳԱՐՈՒՆ

Ուղիէն երթալ՝ ձիւնէն առաջնորդուած,

Ուղիչս զի ակը պատասխան տայ հոգիին.

Վերագտնել մանուկ երկիրը կորսըւած

Իր անսահման գանձերուն հետ բիւրեղային:

Փորձել խորհուրդը բառերուն ի՞նչ աղօթքի

Պարզութիւնով կամ երազի վիշապաթեւ

Սպասումին մէջ ունենալ սիրտ մը ոսկի,

Որուն կայծերը սիրոյ բոցն են յարատեւ:

Եւ Աղրիւրէն որ ձշմարիտ կեանքի ժայռէն

Պիտի բըխի, տանիլ սափորը հոգեղին

Տենչանքներուն՝ առանց բընաւ յագենալու.

Եւ ծարաւի՛ վերագառնալ նոյն իսկ մահուան

Կարօտը բա՛ց ձերմակ թեւին պէս նաւերու,

Որ երկընքի պարտէզներուն կը մօտենան:

ԱՐՄԵՆ ԵՐԿԱՐ